

Posudek vedoucí bakalářské práce Michaely Hroncové

Obraz pralesa v diele O starcovi, ktorý rád čítal lúbostné romány

Prostor pralesa je v hispanoamerické literatúre jedným z kľúčových; zďaleka se nejedná pouze o geografické miesto, ale spíše o topos související s dalšími zásadními otázkami literárních textů hispanoamerického regionu: dichotomie civilizace a barbarství, postavení indiánů, hledání utopického místa apod.

Michaela Hroncová se rozhodla zkoumat zobrazení pralesa a jeho roli v románu chilského autora Luise Sepúlvedy (1949) *El viejo que leía novelas de amor*, který vyšel v roce 1988 a je dobře znám i v českém prostředí díky překladu Anežky Charvátové.

Bakalářská práce má tradiční strukturu – autorka si všímá autorova života a literárního kontextu a hlavní pozornost věnuje analýze samotného románu. Domnívám se, že se vyhnula určitým nástrahám, které tento postup skýtá, tedy pojednat problematiku jako „život a dílo“. M. Hroncová se v Sepúlvedově životě zaměřuje především na ty momenty, které jsou podstatné pro zkoumaný román, a i tato biografická část je tak propojena s jádrem její práce. Poukazuje na Sepúlvedův částečně indiánský původ, jeho pobyt v amazonském pralesu a úzký vztah navázaný s kmenem Šuarů, boj za práva indiánů a v neposlední řadě angažovanost v ochraně přírody. Právě důraz na ekologii – chápanou nejen jako péči o faunu a floru, ale jako úsilí o udržení rovnováhy mezi všemi prvky, včetně lidí – je i tématem Sepúlvedovy knihy; proto autorka případně hovoří o ekoliteratuře a všímá si těchto prvků i v jiných románech pralesa.

M. Hroncová se dále věnuje zobrazení pralesa v hispanoamerické literatuře a dokonce uvádí i některé příklady z literatury brazilské. To je samozřejmě téma nesmírně široké a přesahující možnosti bc. práce, takže výsledek je nutně schematický a přehledový. Přesto se jí daří všimnout si určitých důležitých momentů, např. toho, že pohled na prales je již od časů prvních objevitelů a dobyvatelů ambivalentní: je to peklo či ráj? A jak utváří lid, kteří v něm žijí nebo do něj na čas pronikají? Velmi podnětná a vhodně zvolená je poznámka Fernanda Aínsy, že „subjektívny pohľad človeka je práve to, čo premieňa toto rajské prostredie na prostredie pekelné“ (33); prales je stále stejný.

Proto je velmi vhodný i důraz, který autorka práce klade na souvislost románu pralesa s iniciačním románem. Cesta do pralesa je vždy pro hrdiny zlomová; je to i cesta do jejich nitra, poznávají se a mění se. Je tomu tak i v případě Sepúlvedova hrdiny. (Zde by se dalo diskutovat názoru Daniela Nemravy, s. 14; ani v jiných románech pralesa není čtenář nucen postupovat iniciační proces, jen hrdinové ano a i Antonio José Bolívar podle mého určitou proměnu zažívá.) M. Hroncová využívá práce Daniely Hodrové, operuje s termínem „román o sestupu do divočiny“ a aplikuje ho na Sepúlvedův text a motivaci Antonia Josého Bolívara. Není však zcela jasné, jak autorka chápe vztah mezi románem pralesa a románem o sestupu do divočiny. Ráda bych se proto této otázce vrátila v diskusi: lze mezi ně položit rovnítko? Je každý román pralesa rovněž dílem o sestupu do divočiny?

Analýza románu a postav je zdařilá; M. Hroncová propojuje děj románu s rozbořením jednotlivých motivů. Rovněž i srovnání s dalšími díly se soustředí na podstatné prvky. Práce se sekundární literaturou je zvládnutá. Občas se vyskytují nedostatky v terminologii

(indigenistický, ne indigenický) a nepřesné formulace (s. 13: Souza zřejmě neopouští tematiku pralesa, ale spíš mění úhel pohledu).

Bakalářská práce Michaely Hroncové splňuje požadavky na tyto práce kladené, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení *výborně*.

Praha, 28. 8. 2019

Mgr. Dora Poláková Ph. D.